

store gennemgribende reform på én gang. Hvis det var sket, kunne vi da i det mindste have fået et overordnet overblik over, hvad det egentlig er, regeringen ønsker på dette her område.

Men i Venstre afventer vi naturligvis fortsat med spænding det eller de forslag, som ministeren omtaler i den skriftlige fremsættelsestale, for det er jo i virkeligheden det, der er det vigtigste, og som vi stadig mangler. Jeg skal derfor her undlade at kommentere den del af ministerens skriftlige fremsættelsestale, der handler om frit optag, efterspørgselsstyring osv., osv.

Venstre og Det Konservative Folkeparti har i »Reform '96« foreslået en række opstramninger af orlovsordningerne. Vi ønsker at genindføre ansvarlige orlovsordninger. Lønmodtagernes ret til børnepasningsorlov foreslår vi ændret til aftalefrihed. For at modvirke flaskehalse og uhensigtsmæssig mangel på arbejdskraft på arbejdsmarkedet skal orlov være baseret på en frivillig aftale mellem arbejdstager og arbejdsgiver, og så skal der generelt indføres et genbesættelseskrav, hvilket vil medføre, at ledige ikke længere skal kunne gå på orlov, og hvilket til gengæld vil sikre en ledig plads på arbejdsmarkedet.

Til gengæld hilser vi forslaget om at følge op på, at den uddannelse, hvortil der er tildelt orlov, nu også reelt følges af orlovstageren, særdeles velkommen. Det må naturligvis sikres, at denne kontrol bliver udmøntet efter hensigten, og derfor er det nødvendigt at bede arbejdsministeren redegøre for, hvordan det tænkes, at denne kontrol egentlig skal udmøntes.

Vort udgangspunkt er som nævnt, at ledige ikke skal kunne bevilges orlov, men det er trods alt positivt, at regeringen nu lægger op til et begreb, der kaldes passiv rådighed, hvad det så end måtte betyde. Men i hvert fald hedder det ifølge bemærkningerne til lovforslaget, at AF får mulighed for at formidle ledige til aktuelle job, selv om de deltager i uddannelse.

Passiv rådighed rejser efter min opfattelse en række spørgsmål, men det er naturligvis vigtigt, at der i givet fald sker en opstramning af AF's procedure omkring formidling for at sikre, at der reelt bliver tale om en strammere rådighedsforpligtelse ved deltagelse i uddannelse. En naturlig konsekvens af passiv rådighed må naturligvis være, at et afslag til et formidlet job under uddannelsesorlov har samme konsekvens som ved passiv ledighed.

Endelig vil jeg gerne efterlyse en begrundelse for de administrative opstramninger, der lægges

op til vedrørende selvstændige erhvervsdrivendes adgang til orlov. Venstre kan under ingen omstændigheder acceptere den forskelsbehandling og forringelse, der lægges op til over for selvstændige erhvervsdrivende. Og frem for alt mener jeg, at arbejdsministeren skylder os en forklaring på, hvorfor dette overhovedet er medtaget i forslaget.

Med hensyn til de foreslåede ændringer i lov om arbejdsmarkedsuddannelse skal jeg igen henvise til Venstres og Det Konservative Folkepartis forslag »Reform '96« om ændringer af dagpengesystemet.

Pia Christmas-Møller (KF):

Det er et noget specielt forslag og en meget speciel fremsættelsestale, der følger dette forslag. Det specielle er, at der vies så megen plads til noget, som ikke er omfattet af lovforslaget.

Af de fem sider, som arbejdsministerens fremsættelsestale består af, er der hele tre sider til forhold, som overhovedet ikke er en del af lovforslaget, men noget, som vi kan forvente vil komme som lovforslag på et senere tidspunkt.

Netop fordi det ikke er indeholdt i lovforslaget, vil jeg heller ikke begynde at kommentere på det nu. Lad os se det konkrete lovforslag og til den tid tage diskussionen om en egentlig arbejdsmarkedsuddannelsereform.

Med hensyn til det konkrete i lovforslaget vil jeg sige, at der er positive elementer i det. Det er positivt, at regeringen nu indser, at de nuværende orlovsordninger ikke er holdbare, og at de på en række områder kan virke direkte flaskehalsfremkaldende. Det er lidt ærgerligt, at regeringen først indser det nu, for man vidste det jo sådan set godt, allerede da man ændrede den oprindelige orlovsordning.

Det Konservative Folkeparti har gang på gang sagt, at orlovsordningerne ikke er givet som en permanent velfærdsskole, men derimod som et instrument, der kan imødekomme et midlertidigt behov, der er på arbejdsmarkedet, et behov for, at nogle mennesker, der har meget at se til på arbejdspladsen, kan få lidt tid til at passe børn, til at efteruddanne sig m.v. i en situation, hvor vi har mere end 300.000 ledige i arbejdsløsheds køen, som gerne vil ind og have en mulighed for at vedligeholde arbejdsevnen på arbejdsmarkedet. I den situation er det rimeligt at have nogle orlovsordninger.

Den oprindelige ordning var da også skruet sammen, så både de beskæftigede og de arbejdsløse ville få fordel af den. Den oprinde-